

Jacek Trznadel

"Granice autonomii", Edward Balcerzan, "Nurt" nr 8 (1972) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 140

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I' BALCERZAN Edward: Granice autonomii. "Nurt" 1972 nr 8, s. 43-47.

Założeniem szkicu jest próba strukturalnego określenia pojęcia autonomii dzieła literackiego. Według autora, już samo pojęcie sztuki jako systemu zakłada grę polegającą na uwzględnianiu i gwałceniu "ewidentnej swoistości rzeczy". Prawo to działa jednak także z zewnątrz w stosunku do literatury i realizuje się w autentycznym lub fałszywym do niej stosunku. Jeśli pojęcie swoistości jest niewartościowalne, pojęcie autonomii daje się wartościować, jednakowoż względnie. Autonomia sztuki może mieć znaczenie ujemne lub dodatnie, gdy sztuka broni się np. przed trywialnym dydaktyzmem.

BP/46/23

J.T.

(I' Nie sądźcie, że wiecie wszystko o Stanisławie Lemie. (Wywiad, rozm.) Wojciech JAMROZIAK. "Nurt" 1972 nr 8, s. 3-8.- LEM Stanisław: Kultura i futurologia, s.9-11.- KMITA Jerzy: Struktura i geniusz, s.12-13, 48.- BARAŃCZAK Stanisław: Elektrycerze i cyberanioly, s.14-17.- SZARUGA Leszek: Lema przypadki konieczne, s.17-22.- SMUSZKIEWICZ Antoni: Człowiek wobec kosmosu w twórczości Stanisława Lema, s.22-25.- KĘPIŃSKI Zdzisław B.: Team z "Mavo", czyli anty-"Astronauta" Stanisława Lema, s.25-29.- BAJEROWICZ Marcin: "Okrutna, ale pouczająca lekcja", s.30-32.

Wywiad ze Stanisławem Lemem i końcowy fragment jego "Fantastyki i futurologii" otwiera zeszyt "Nurtu" poświęcony twórczości tego pisarza. W dalszym ciągu zamieszczono szkice: J. Kmity (Lem wobec sporu M.Chamskiego ze strukturalistami), S. Barańczaka (neologizm jako kondensat stylu i światopoglądu pisarza), L. Szarugi (o użyciu konwencji utopii i bajki w intencji krytycznego oglądu współczesności), A. Smuszkiewicza. Ponadto Z. Kępiński odsłania w "Słowie Pana" polemikę z "Astronautami", a M. Bajerowicz interpretuje opowiadanie "Ananke" (ze zbioru "Bezsensowność").

BP/46/24

M.P.